

Kritéria hodnocení ústní zkoušky z cizího jazyka

Ústní zkouška

Pro ústní zkoušku z cizího jazyka ředitel školy v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem stanoví 20 témat. Závazná struktura ústní zkoušky je dána pracovním listem. Pracovní list je zpracován ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno je určeno pro žáka a jedno pro hodnotitele. Pracovní list obsahuje celkem 4 části. Každá část obsahuje konkrétní dovednosti, které musí být v této části ověřovány. Akcent na dovednosti se promítá do kritérií hodnocení žáka.

Jednotlivé části jsou uvedeny instrukcemi a zadáním v cizím jazyce. Po krátkém motivačním úvodu následuje první část ústní zkoušky, ve které je předmětem hodnocení nejen dovednost (samostatně pohovořit na dané téma, účastnit se interakce, prezentovat problém, popsat, porovnat), ale i znalost odborného tématu a příslušné slovní zásoby. Ve druhé části ústní zkoušky má žák v samostatném ústním projevu popsat obrázek, porovnat dva obrázky a poskytnout osobní informace k danému tématu. Ve třetí části ústní zkoušky probíhá samostatný ústní projev a ve čtvrté části probíhá v rámci dané komunikační situace ústní interakce. Ústní zkouška je monotematická.

Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje 1 téma. V jednom dni nelze losovat dvakrát stejné téma. Maximální délka trvání zkoušky je 35 minut, přičemž 20 minut představuje čas na přípravu žáka a zbývajících 15 minut čas na vlastní výkon zkoušky. Žák má možnost si během přípravy vypracovat poznámky a poté je při ústní zkoušce používat. Během přípravy na ústní zkoušku je povoleno používat slovníky (papírové nebo v tabletu) a se souhlasem ředitele školy i jiné doplňkové materiály (mapy, obrazový materiál).

Kritéria hodnocení

Závazným podkladem pro hodnocení ústní zkoušky jsou kritéria hodnocení. Hodnocení ústní zkoušky probíhá během zkoušení dvěma členy maturitní komise (zkoušející-hodnotitel a přísedící-hodnotitel). Hodnotitelé zapisují průběžně hodnocení do pracovního záznamu o hodnocení ústní zkoušky. Po ukončení zkoušení se oba hodnotitelé dohodnou na výsledku zkoušky, podkladem pro dosažení shody jsou jejich záznamy o hodnocení. Výsledný součet bodů je konsenzem obou hodnotitelů.

Kritéria hodnocení se odvíjí od úrovně B1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ). Kritéria obsahují dílčí požadavky, jejichž splnění je během zkoušení posuzováno. Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu cizí jazyk sestává ze čtyř částí. Pro hodnocení zkoušky se používají následující kritéria:

- I. Zadání / Obsah a projev
- II. Lexikální kompetence
- III. Gramatická kompetence a prostředky textové návaznosti
- IV. Fonologická kompetence.

Každá ze čtyř částí zkoušky je hodnocena podle prvních tří kritérií, čtvrté kritérium je aplikováno na celou zkoušku.

Posuzované aspekty ústního projevu žáka:

I Zadání /Obsah a projev	II Lexikální kompetence	III Gramatická kompetence	IV Fonologická kompetence
Splnění zadání Obsah sdělení Míra podrobnosti sdělení Sled myšlenek, logická uspořádanost Komunikativní strategie Pomoc / asistence zkoušejícího	Vliv chyb ve slovní zásobě na porozumění sdělení Šíře / rozsah použité slovní zásoby Správnost použité slovní zásoby	Vliv chyb v mluvnici na porozumění sdělení Šíře / rozsah použitých mluvnických prostředků Správnost použitých mluvnických prostředků Správnost a vhodnost použitých prostředků textové návaznosti (PTN)	Plynulost ústního projevu a její vliv na porozumění Výslovnost (správnost) Intonace (přirozenost a efektivnost)

Hodnocení každé posuzované charakteristiky probíhá na bodové škále 0-1-2-3. Maximální dosažitelný počet bodů za každou ze čtyř částí zkoušky je 9 (tři kritéria po maximálně třech bodech), celkový počet dosažitelných bodů celé dílčí zkoušky (včetně započtení bodů za čtvrté kritérium, uplatněné na celou zkoušku) je 39 (tj. 36 + 3).

V případě, kdy je jakákoli ze čtyř částí ústního projevu v kritériu I. (Zadání / Obsah a projev) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se ústní projev v dané části nehodnotí a výsledný počet bodů za tuto část ústního projevu je roven „0“.

V kritériu I. se uděluje „0“ v případě:

- nesplnění požadavků zadání: ústní projev se nevztahuje k zadanému tématu / zadané komunikační situaci, nesplňuje požadavky na správnost a rozsah ověřovaných specifických / odborných znalostí či dovedností v 1. části, ústní projev nelze hodnotit pro nedostatek jazyka.

Hodnocení ústní zkoušky z cizího jazyka se provádí podle klasifikační stupnice:

- 1 – výborný (39 – 35 bodů)
- 2 – chvalitebný (34 – 30 bodů)
- 3 – dobrý (29 – 24 bodů)
- 4 - dostatečný (23 – 18 bodů)
- 5 – nedostatečný (17 – 0 bodů).

Hranice úspěšnosti u ústní profilové zkoušky je 18 bodů.

Použité zdroje:

- ✓ https://maturita.ceremat.cz/files/files/katalog-pozadavku/AJ_Katalog_pozadavku_MZ-17-18.pdf
- ✓ https://maturita.ceremat.cz/files/files/maturita/KRITERIA-HODNOCENI/kriteria_hodnoceni_2019.pdf

Schváleno MKCJ dne 13. září 2024.

Mgr. Kateřina Stašková, předseda MKCJ

Ing. Aleš Jurečka, ředitel školy